

бръзо рушкамы ся о камыкъ или о друго нѣщо; ако тръчимъ бръзо усѣщамы удара много по-силно отъ колко-то кога ходимъ полегка.

И така надѣй ся да разбрахте, какъ вѣтъръ става отъ това, че въздухъ-ть ся клати и мѣсти отъ едно място на друго, и то ту полегка, ту бръзо; сега трѣбуга да разберете ешо, защо и какъ ся мѣсти въздухъ-ть. Слушайще добрѣ!

Налѣйте маслинено масло въ чашкѣ, па долѣйте отгорѣ водж; знаете, че масло-то ще ся подвигне нагорѣ а вода-та ще спадне надолѣ. Отщо става така? — Защо-то масло-то е по-легко отъ водж-тѣ, съ други думы една чаша масло тягне по-малко отъ единъ чашкѣ водж. Турѣте единъ кѣсъ сухо дръво или гѣбѣ въ водж глѫбоко, колко-то искате, па го оставѣте и щете видите че дръво-то или гѣба-та ще исплува горѣ. Отщо става това? — Пакъ за това защо-то су-хо-то дръво или гѣба-та е по-легко отъ водж-тѣ. А както масло-то исплува на горѣ защо-то е по-легко отъ водж-тѣ, така сѫщо трѣбува и вода-та да спадне долѣ защо-то е по-тажкѣ отъ масло-то. Така става и съ всички други мокроты, кога ся смѣшатъ: по-легкы-ты ся издвигатъ нагорѣ, а по-тажкы-ты падатъ долѣ. Да земемъ единъ голѣмичекъ саждъ, прѣграденъ прѣзъ срѣдѣ-тѣ, па на единъ-тѣ странѣ да налѣемъ маслинено масло, а на другъ-тѣ странѣ водж, и послѣ въ срѣдѣ-тѣ на прѣградѣ-тѣ да пробиемъ дупчицѣ, то изъ тѣхъ дупчицѣ водя-та, като по-тажка, ще насили камъ масло-то и ще ся спусти изъ него отъ страны-ты та ще спадне долѣ; а пакъ отъ масло-то ще дохожда въ водж-тѣ та ще ся издвигатъ нагорѣ възвѣ неї. И така мокроты-ты кога текатъ было отгорѣ или отъ странѣ, то всякога по-тажка-та връви камъ по-легкѣ-тѣ и по-легка-та камъ по-тажкѣ-тѣ, а кога ся вече смѣсятъ, то по-легка-та остана отгорѣ, а по-тажка-та долѣ.

Това сѫщо-то става и съ единъ сѫщъ мокротѣ, ако нѣ-колко отъ тѣхъ мокротѣ по кой да было начинъ орѣдѣте та стане по-легка отъ другъ-тѣ мокротѣ. На примѣръ ако бы да ся турни саждъ съ водж на огнище, така, що-то огньнъ-ть да стои само отдолѣ подъ сажда, то вода-та най-напрѣдъ отдолѣ ще ся сгрѣе; и тая сгрѣна вода ся расширява та става по-рѣдка, а като по-рѣдка става и по-легка та ся подвига нагорѣ, а тая що е горѣ като по-тажка спада надолѣ.